

”Pressemelding”

Indre Oslofjord – Stadig forbedringer av miljøforholdene, men truslene er ikke eliminert

Av John Arthur Berge, NIVA

Nylig er årsrapporten for overvåkingen av Indre Oslofjord i 2010 ferdig (rapporten har løpe nr. 6181 og kan lastes ned fra NIVAs rapportarkiv:<http://www.niva.no/rapporter/sok>).

Etter oppdrag fra Fagrådet for vann - og avløpsteknisk samarbeid i Indre Oslofjord utfører Norsk institutt for vannforskning (NIVA) overvåkingsundersøkelser i Oslofjorden i samarbeid med Biologisk institutt, Universitetet i Oslo og Havforskningsinstituttet Forskningsstasjonen Flødevigen. Overvåkingen som gjennomføres er et redskap for å forbedre miljøkvaliteten og kontrollere fjordens tilstand.

Arbeidet med bedre rensing av kommunalt avløpsvann har vært en fortløpende prosess siden midten av 1970-tallet. Utslippene av næringssalter fra kommunalt avløpsvann til Indre Oslofjord er betydelig redusert siden 70-tallet og nådde et minimum i 2003 for deretter å øke noe frem til 2007, men har holdt seg konstant de siste 2 år.

Rensetiltakene i Indre Oslofjord har forandret fjordens vannkjemi positivt. Siden 1970-tallet har tilstanden blitt tydelig bedre bedømt etter fosfor- og ammoniumkonsentrasjonen i fjordens overflatelag vinterstid. Siden 2002 har også nitrogenkonsentrasjonene blitt lavere. Selv om det er gjort tiltak som har bedret forholdene sammenlignet med noen tiår tilbake, gir også dagens næringssalttilførsel til Oslofjorden uønsket økt primærproduksjon og planteplankton-biomasse og negative effekter på bunnfauna når den biomassen brytes ned på dypere vann.

Bunnefjorden og Vestfjorden er de dypeste delene av Indre Oslofjord. I 2010 ble det observert en omfattende naturlig dypvanns-fornyelse i Indre Oslofjord som ga gode oksygenforhold, også i Bunnefjorden (**Figur 1**) hvor bunnvannet var anoksisk i 2009. Dette har ført til at det nylig er registrert torsk i de dypere deler av Bunnefjorden. Dypområdene i Bærumsbassenget har fremdeles dårlige oksygenforhold og det var liten positiv utvikling der også i 2010. Bærumsbassenget er imidlertid høyst sannsynlig et naturlig anoksisk basseng der en må forvente lave oksygenverdier også i fremtiden.

I 2010 ble det sammenlignet med tidligere år observert relativt gode forekomster av reker ved Hellvikstangen i Bunnefjorden og i Lysakerfjorden og tilnærmet normal forekomst av reker på Steilene. Mens i den søndre delen av indre fjord var det mindre reker enn tidligere.

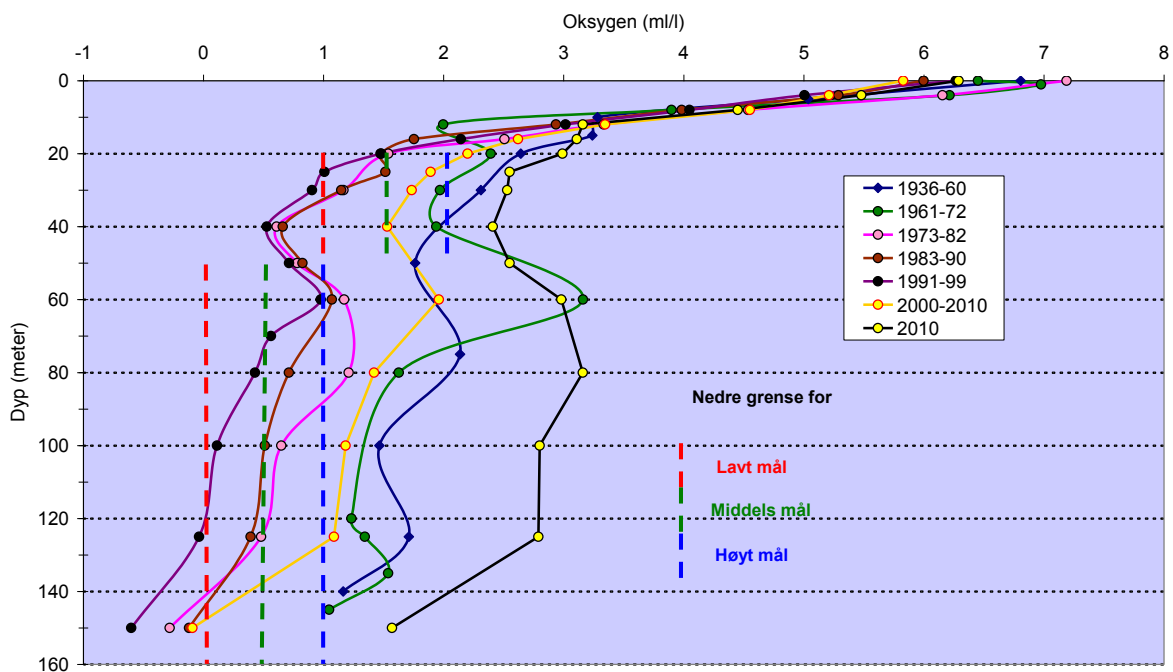
Antallet arter av bunndyr i sedimentene har økt mye de siste 20 årene, og viser en klar miljøforbedring, men en ytterligere forbedring må til før god økologisk status nås.

Resultatene antyder også at forholdene i indre Oslofjord med hensyn til påvirkninger fra miljøgifter på torsk har blitt gradvis bedre gjennom de siste årene.

Vissheten om at en under vannflaten i Indre Oslofjord har gode miljøforhold og et velfungerende marint liv er en kvalitet i seg selv, men gjør også at det er triveligere å bade i fjorden og ferdes i strandkanten. Oppblomstringen av blågrønnalger i Årungen sommeren

2007 førte til en transport av algene til Bunnebottn innerst i Bunnefjorden og det ble da advart mot friluftsbad i fjordområdet da giftnivået var over anbefalt grense. I perioden 2008-2010 har det vært foretatt en løpende overvåking av blågrønnalger i Årungen for å kunne advare mot bading når giftnivået eventuelt overstiger faregrensen. I 2010 produserte blågrønnalgene i Årungen lite gift. Algene var dermed ikke giftige og utgjorde derfor ikke et helseproblem.

Siktdyp er en viktig parameter for badevannskvalitet. Våre observasjoner av bedre sikt i vannet viser at badevannskvaliteten også er blitt bedre. Det har tidligere vært advart mot bading i deler av Indre Oslofjord på grunn av innholdet av tarmbakterier. Dette er imidlertid forhold som følges opp regelmessig av kommunene og er ikke en del av rapporten for 2010.

Figur 1. Midlere oksygen (ml/l) på ulike dyp i Bunnefjorden (Ep 1) i oktober måned for ulike perioder. Miljømålene for Bunnefjorden for vannmassene 20-50 meters dyp og 50 -150 meters dyp (Bjerkeng m.fl. 2009) er lagt inn.